

ΚΙΝΗΣΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ

Δ Ι Ο Ι Κ Ο Υ Σ Α Ε Π Ι Τ Ρ Ο Π Η

www.kipan.gr

kipan.gr@gmail.com

21 Ιουλίου 2022

Δ Ε Λ Τ Ι Ο Τ Υ Π Ο Υ

Θέμα: Νόμοι με αθέβαιο μέλλον, ΑΕΙ με αθέβαιο μέλλον

Η συζήτηση στη Βουλή για το νομοσχέδιο «Νέοι Ορίζοντες» αλλά και το περιεχόμενο του νέου νόμου (ν.4957), σε σύγκριση με προγενέστερους, όπως ο ν.4485/2017 («νόμος Γαβρόγλου»), αναδεικνύει προβληματικές πολιτικές και κοινές αντιλήψεις κυβέρνησης και αξιωματικής αντιπολίτευσης για τα πανεπιστήμια, που αποτελούν τροχοπέδη στην αντιμετώπιση χρόνιων προβλημάτων και στην ποιοτική αναβάθμιση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Και τα δύο κόμματα αντιμετωπίζουν το ζήτημα της ανώτατης εκπαίδευσης ως πεδίο ιδεολογικής μάχης, στο οποίο πρέπει να επικρατήσουν, ενώ η εκπαίδευση αποτελεί κατεξοχήν τομέα που απαιτεί γεφύρωμα των κομματικών αντιθέσεων και συναινετικές πολιτικές με ορίζοντα που να ξεπερνά μια κυβερνητική θητεία.

Η νυν και η προηγούμενη κυβέρνηση νομοθέτησαν ρυθμίσεις που αλλάζουν δραστικά το τοπίο στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, αδιαφορώντας για τις αντιρρήσεις ουσίας που εκδηλώνονται και για το δεδομένο ότι τροποποιούνται ή θα τροποποιηθούν ξανά από την επόμενη κυβέρνηση.

Παρά τις πολιτικές και ιδεολογικές διαφορές που επικαλούνται, αυτές δεν προβάλλονται στη συζήτηση για τις παθογένειες της ανώτατης εκπαίδευσης, όπως είδαμε ξανά πρόσφατα στη Βουλή. Αντίθετα, επικρατεί η προσπάθεια εντυπωσιασμού με λαϊκιστικές ατάκες και η αντιπαράθεση με συνθηματολογικά επιχειρήματα, όπως τα περί «άντρων ανομίας» ή περί «ξεπουλήματος των πανεπιστημίων». Ποιος όμως ασχολήθηκε, για παράδειγμα, με την ακαδημαϊκή πλέον αναγνώριση των τριετών μπάτσελορ;

Δεν πρόκειται μόνο για την προτεραιότητα της επικοινωνιακής και ψηφιοθηρικής τακτικής έναντι της πολιτικής ουσίας. Πίσω από τις οξείες αντιπαραθέσεις και βέβαια τις υπαρκτές διαφορές, διακρίνονται κοινές θέσεις και στάσεις, για περισσότερο έλεγχο των συσχετισμών στις διοικήσεις, για ρύθμιση της ακαδημαϊκής ζωής, για αποδιάρθρωση των σπουδών και πληθώρα πτυχίων χωρίς σαφή επαγγελματική προοπτική, ακόμη και για την ανάδειξη των εκπροσώπων των φοιτητών στα πανεπιστημιακά όργανα συμφωνούν διαφωνώντας.

Νομοθέτησαν θεσμικά πλαίσια για τα ΑΕΙ που είναι απόλυτα, και αντιμετωπίζουν όλα τα ιδρύματα με τον ίδιο τρόπο, ομοιόμορφα και ισοπεδωτικά, αντί για νόμο - πλαίσιο που θα καθορίζει μόνο τα βασικά θέματα λειτουργίας και θα δίνει τη δυνατότητα στα ιδρύματα να εξειδικεύουν αυτές τις γενικές διατάξεις στους εσωτερικούς κανονισμούς, με βάση την ιδιαιτερότητα κάθε ιδρύματος και τους στόχους που αυτό θέτει.

Στα θέματα διοίκησης η λογική τους για έλεγχο είναι ίδια, απλά είναι προσαρμοσμένη στις δυνατότητες επιρροής που έχει το κάθε κόμμα. Ο νόμος Γαβρόγλου καθιέρωσε χωριστή εκλογή των αντιπρυτάνων, ώστε να μπορέσουν να εκλεγούν κάποια στελέχη στους «αρμούς της εξουσίας», ενώ με κοινό πρυτανικό ψηφοδέλτιο δεν θα είχαν τύχη. Ο νόμος Κεραμέως επιβάλλει τη συγκέντρωση της διοικητικής εξουσίας και δίνει τον πλήρη έλεγχο αυτής στον πρύτανη και μια μικρή ομάδα γύρω από αυτόν. Δεν αποδέχονται την ιδέα ενός Συμβουλίου Ιδρύματος (όχι «Διοίκησης») με εποπτικό και προγραμματικό ρόλο που θα συμβάλλει στην εξωστρέφεια, δεν εμπιστεύονται και δεν ενισχύουν το αυτοδιοίκητο με διαφάνεια και λογοδοσία. Και βέβαια, δεν παρέλειψαν να κάνουν αλληπάλληλες τροποποιήσεις στις θητείες και τους όρους εκλογιμότητας στις διοικήσεις, με σκοπό την πριμοδότηση ή τον αποκλεισμό συγκεκριμένων προσώπων. Τελευταίο παράδειγμα η νομοτεχνική βελτίωση στο άρθρο 8 του ν.4957.

Μεταχειρίζονται τις σπουδές, τα πτυχία και τα νέα τμήματα όχι ως μέσο για εκπαιδευτική, πολιτιστική, οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, αλλά σαν εργαλείο μικροπολιτικής. Υποτιμούν την τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση, συντηρούν και εκμεταλλεύονται την κοινωνική ζήτηση για πανεπιστημιακό πτυχίο, ενώ δεν έχουν το πολιτικό θάρρος να αναγνωρίσουν πως τα πανεπιστήμια και ο τόπος δεν αντέχουν αυτούς τους αριθμούς εισακτέων. Η πρόσφατη κατάργηση των ΤΕΙ και τώρα η εισαγωγή των προγραμμάτων «Εφαρμοσμένων Επιστημών και Τεχνολογίας» (7 εξαμήνων!), έγιναν με τον ίδιο τρόπο, δηλαδή χωρίς προηγούμενη εξέταση και μελέτη της σκοπιμότητας και των επιπτώσεων, χωρίς αναπτυξιακό σχέδιο, και χωρίς θεσμικό διάλογο.

Μία ακόμη περίπτωση είναι το θέμα της συμμετοχής των φοιτητών και της ανάδειξης των εκπροσώπων τους στα πανεπιστημιακά όργανα, όπου επίσης έχουν κοινή στάση, καθώς η ουσιαστική διαφορά τους είναι αν η εκλογή θα διεξάγεται ηλεκτρονικά ή αποκλειστικά με φυσική κάλπη. Τα περί φοιτητικών συλλόγων που καταργούνται ή παρατάξεων που πρέπει να καταργηθούν είναι πυροτεχνήματα για εσωτερική κατανάλωση, αφού οι φοιτητικοί σύλλογοι και με το νόμο Γαβρόγλου και με το νόμο Κεραμέως δεν έχουν ανάμιξη στη διαδικασία εκλογής των εκπροσώπων στα πανεπιστημιακά όργανα όπου προβλέπεται.

Με τέτοιου είδους κοντόθωρη πολιτική και θεσμική αντιμετώπιση το ελληνικό πανεπιστήμιο δεν μπορεί να προχωρήσει στο μέλλον και να εκπληρώσει το ρόλο του. Μετά την πρόσφατη συζήτηση στη Βουλή και την ψήφιση του νόμου «Νέοι Ορίζοντες», **καλούμε για άλλη μια φορά τις πολιτικές δυνάμεις να αναλογιστούν την ευθύνη τους** απέναντι στη νέα γενιά και το μέλλον του τόπου, και να εργαστούν για την επεξεργασία και προώθηση συναινετικών και μακροπρόθεσμων επιλογών για την τριτοβάθμια εκπαίδευση.

**ΔΙΟΙΚΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ της
ΚΙΝΗΣΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ**